

Obrazac za dostavljanje komentara i prijedloga izmjene na Nacrt Zakona o zaštiti okoliša Federacije BiH

Uputstvo za popunjavanje obrasca

U koloni **Opća zapažanja vezano za nacrt propisa** molimo upišite vaša zapažanja vezana za nacrt propisa koji se nalazi u procesu konsultacija i na koji vi dajete komentare. Ova zapažanja se mogu odnositi na potrebu donošenja propisa na koji dajete komentare, njegov odnos sa drugim propisima koji direktno ili indirektno uređuju istu ili sličnu oblast, zatim redoslijed članova u samom tekstu propisa i njihov eventualni drugačiji raspored, izostanak nekih važnih odredbi i slično.

U koloni **Pojedinačni komentari na članove nacrta propisa** molimo upišite na koji konkretno član i stav se vaši komentari odnose. U okviru toga molimo da za svaki taj član ili stav date komentar, obrazloženje, odnosno razlog zbog čega smatrate da ponuđeno rješenje nije odgovarajuće, te eventualno koje su posljedice uslijed usvajanja ponuđenog teksta propisa. Takođe, molimo da u okviru prijedloga izmjene pomenutog člana ili stava ponudite tekst toga člana ili stava, onako kako smatrate da isti treba glasiti.

Ime i prezime lica ili naziv organizacije koja daje komentare	Udruženje za zaštitu okoline Zeleni Neretva Konjic
Opća zapažanja vezano za nacrt propisa	Uvidom u Nacrt Zakona o zaštiti okoliša u FBiH mogli smo primjetiti neke pozitivne novine kao što je integriranost ekološke dozvole, a koja ima za cilj pojednostavljenje procesa dobijanja ekološke dozvole. Sigurni smo da bi ova novina olakšala poslovanje privrednim subjektima koji su svakako opterećeni raznim obavezama i dugotrajnim postupcima dobijanja raznih dozvola. Međutim, neki novi prijedlozi u Nacrtu Zakona niti su u skladu sa EU direktivama (na koje se poziva predlagač) niti u skladu sa načelima zaštite okoliša, a na kojima počiva ovaj Nacrt Zakona. Ovdje prije svega mislimo na Član 61, stav 7, a koji glasi: „Okolišna dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti ili za testiranje proizvoda i procesa“. Ova stavka je izuzetno neodređena i njena eventualna primjena može izroditi razne vrste manipulacija. Nažalost, ovo ne bi bilo prvi put da se predlagač Zakona (FMOIT) postavlja „zaštitnički“ prema privrednim subjektima i potencijalnim investitorima, ali ta „zaštita“ najčešće ide na štetu okoliša. Mi ne sporimo da je potrebno podržati posrnulu domaću privredu i inostrane investitore, ali podsjećamo da su predlagači Zakona djelatnici državne institucije koja treba da

		brine o zaštiti okoliša, a ne o ustupcima prema privrednim društvima. Za tu namjenu postoje druge državne institucije.
Pojedinačni komentari na članove nacrtu propisa		
Član 34, stav 2	Komentar	Komentar se odnosi na Član 34, stav 2, alineja 3: "Zahtjev za informacije o okolišu može biti odbijen ukoliko bi davanje informacija imalo štetan uticaj na povjerljivost informacija koje se tiču trgovine i industrije i informacija o emisijama bitnim za zaštitu okoliša, ukoliko je to utvrđeno posebnim propisom u cilju zaštite ekonomskih interesa."
	Obrazloženje	Shodno EU direktivama informacije o štetnim emisijama ne mogu biti uskraćene javnosti posebnim propisima kojima je u cilju zaštita ekonomskih interesa.
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Predmetna odredba (Čl. 34, stav 2, alineja 3) bi trebala biti zamijenjena sljedećom: „Organ javne uprave koji posjeduje informaciju o okolišu ne može odbiti zahtjev za informacijama ovoga člana, ako se taj zahtjev odnosi na ispuštanja ili druge emisije u okoliš.
Član 61 stav 7:	Komentar	Član 61, stavak 7: „Okolišna dozvola se ne izdaje za <u>istraživačke aktivnosti</u> ili za testiranje proizvoda i procesa“. Komentar se odnosi na formulaciju „istraživačke aktivnosti“.
	Obrazloženje	Ovakva formulacija je neprihvatljiva jer može biti podložna manipulacijama. Formulacija „istraživačke aktivnosti“ je preširoko nedefinisana i „maglovita“ pa se mnoge aktivnosti mogu podvesti pod taj pojam: od načnih, laboratorijskih, pa do geoloških, hidroloških, energetskih i raznih drugih koji mogu proizvesti značajne negativne uticaje na okolinu. Prema EU direktivama o EIA (procjena uticaja na okolinu – PUO) „istraživačke aktivnosti“ su sastavni dio procedura PUO.
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Neophodno je „istraživačke aktivnosti“ drugim pravnim aktom pobliže odrediti po funkciji, ali i po obimu, prostoru i vremenu, te na osnovu toga vršiti podjelu na one za koje je potrebna PUO i na one za koje nije potrebna PUO. Alternativa je da se Član 61, stav 7, a koji se odnosi na „istraživačke aktivnosti“ u potpunosti ukine.

Član 61 stav 7:	Komentar	Član 61, stavak 7: „Okolišna dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti ili za <u>testiranje proizvoda i procesa</u> “. Komentar se odnosi na formulaciju „testiranje novih proizvoda i procesa“.
	Obrazloženje	Drugi pojam stava 7 „testiranje novih proizvoda i procesa“ podrazumijeva proizvodnu opremu i tehnološki proces, te nije jasno zašto se izdvajaju iz proizvodnih procesa za koje je neophodna okolinska dozvola
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Iz člana 61, stav 7 potrebno je izbaciti dio koji se odnosi na „testiranje novih proizvoda i procesa“.
Član 72 stav 1:	Komentar	Član 72, stav 1: Provedbenim propisom utvrdit će se pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje je obvezna procjena uticaja na okoliš, te pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje će nadležno ministarstvo odlučiti je li potrebna procjena uticaja na okoliš.
	Obrazloženje	Pod pojmom „znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja“ navedene su uglavnom stavke koje podrazumijevaju znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja: <ul style="list-style-type: none"> - rast više od 25% u povećanju proizvodnje, uporabe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija ili proizvodnje otpada i - rast više od 25% u posljednjih deset godina u povećanju proizvodnje, uporabe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija ili proizvodnje otpada.
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Osim navedenih stavki neophodno je dodati: <ul style="list-style-type: none"> - „značajne izmjene u tehnološkim procesima proizvodnje kojima se mijenjaju ulazni i izlazni parametri – elementi procesa“
Član 76 stav 5:	Komentar	Član 76 stav 5: „Naknadu i ostale troškove iz stava 4. ovoga člana snosi podnositelj zahtjeva.“
	Obrazloženje	Ovim stavom ugrožava se objektivnost rada Komisije, a i omogućava uticaj podnosioca zahtjeva.
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Troškove bi trebalo da snose državni organi, bar u fazi donošenja odluke. Isto važi i za troškove za nositelje izrade Studije o PUO. Naknadno, nakon odobrenja SUO, državni organi mogu refundirati troškove od podnosioca zahtjeva.

Član 76:	Komentar	Ovaj komentar se također odnosi na Član 76, a u cilju objektivnosti rada nositelja izrade SUO.
	Obrazloženje	Trenutno investitor (podnositelj zahtijeva) direktno bira nosioca izrade SUO, što utiče na objektivnost nosioca izrade SUO. U slučaju da to radi Ministarstvo znatno bi se poboljšala mogućnost izbora nezavisnog nositelja izrade SUO.
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Članak 76. je potrebno dopuniti sljedećom odredbom: "Ministarstvo koje izdaje okolinsku dozvolu bira nositelja izrade Studije utjecaja na okoliš."
Član 78 stav 2:	Komentar	„Operator je zainteresiranoj javnosti dužan osigurati besplatan uvid u zahtjev za odobravanje studije uticaja i studiju uticaja u općini u kojoj se nalazi lokacija projekta od dana objavljivanja obavijesti o javnoj raspravi do dana isteka roka za davanje mišljenja, naputaka i primjedbi.“
	Obrazloženje	Ovakvo rješenje ne omogućava „besplatan uvid“ jer: - organizacije (NVO) i pojedinci najčešće nemaju sredstva da vrše printanje i(li) kopiranje masivnih studija; - postoji problem ukoliko se u proceduru uključuju subjekti iz drugih općina – dijelova FBiH; - tehnički dio dokumentacije najčešće nije dostupan javnosti i na webu se objavljuje „skraćena“ verzija SUO. Sve ovo doprinosi tome da se javne rasprave zapravo svode na monologe predstavnika investitora i nosioca izrade SUO.
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Operator je dužan da zajedno sa Ministarstvom u zakonski propisanom roku izvrši uvid u zahtjev pri čemu će isti biti objavljen u elektronskoj formi i punom obimu na web stranici Ministarstva.
Član 79 stav 3, 4:	Komentar	„Nadležno ministarstvo priprema zapisnik s javne rasprave u roku od tri dana od dana održavanja javne rasprave.“ „Nadležno ministarstvo u roku od 15 dana podnositelju zahtjeva dostavlja ocjenu zaprimljenih mišljenja, primjedbi i sugestija javnosti. Podnositelj zahtjeva je dužan u roku od 30 dana po prijemu ocjene dostaviti potrebne izmjene/dopune studije uticaja.“
	Obrazloženje	Zapisnik sa javne rasprave najčešće nije blagovremeno dostupan zainteresiranim stranama u postupku PUO. Zainteresirana javnost nije upoznata da li su, i ako

		jesu koje, sugestije i mišljenja su uzete u obzir i uvrštene u dopunjenu SUO.
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	Članak 79 je potrebno dopuniti sljedećim odredbama: Zapisnik sa javne rasprave će biti dostavljen zainteresovanoj javnosti putem elektronskih medija (web strana Ministarstva). Izmijenjena i(li) dopunjena SUO će biti dostupna zainteresovanoj javnosti putem elektronskih medija. (web strana Ministarstva).
Član 81 (općenito):	Komentar	Primjedba se odnosi na već videne primjere nefunkcionisanja ovakvog člana 81. (Slučaj procedure PUO o SUO za HE Ulog, opština Kalinovik, RS)
	Obrazloženje	Dakle, šta se dešava u slučaju ako nositelj izrade SUO svjesno negira uticaje projekta u drugom entitetu (ne uvažava primjedbe iz drugog entiteta) i ne izradi „posebno poglavlje SUO“ o mogućim uticajima na području drugog entiteta? Da li u tom slučaju nadležno ministarstvo entiteta na koji se uticaji odnose treba da odbije učešće PUO (javnoj raspravi), te u krajnjem slučaju negiranja uticaja obavezno ospori takvu „faličnu“ SUO i pokrene upravni spor zbog izdate okolinske dozvole kojom su zanemarene činjenice i argumenti o stvarnim negativnim uticajima u drugom entitetu?
	Prijedlog izmjene teksta pomenutog člana:	U član 81 potrebno je ubaciti sljedeću stavku: Ukoliko nositelj izrade SUO svjesno negira uticaje projekta u drugom entitetu, ne uvažava primjedbe subjekata iz drugog entiteta i ne izradi „posebno poglavlje SUO o mogućim uticajima na području drugog entiteta“, nadležno ministarstvo na koji se uticaji odnose pokreće upravni spor sa ciljem revidiranja postupka PUO.